

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
10/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. február 6.

A C-359/16. sz. ügyben hozott ítélet
Ömer Altun és társai

Csalárd magatartás esetén a nemzeti bíróságok mellőzhetik az Unión belül kiküldött munkavállalók szociális biztonsági rendszerhez tartozását igazoló dokumentum alkalmazását

Ilyen eset áll elő, ha a kiállító intézmény elmulasztja az igazolás észszerű határidőn belüli felülvizsgálatát a tudomására hozott, csalárd magatartásra vonatkozó információk fényében

A belga társadalombiztosítási felügyelet egy építőipari ágazatban működő belga társaság személyzetének foglalkoztatása tekintetében folytatott vizsgálat keretében megállapította, hogy e társaságnak alig volt alkalmazottja, és valamennyi műhelyét bolgár vállalkozások működtették, amelyek munkavállalókat küldtek ki Belgiumba. Az érintett munkavállalók foglalkoztatását nem jelentették be a társadalombiztosítási járulékok beszedésével megbízott belga intézménynek, ugyanis e munkavállalók rendelkeztek az illetékes bolgár intézmény által kiállított E101-es vagy A1-es igazolásokkal, amelyek igazolták a bolgár szociális biztonsági rendszerben való részvételüket¹.

Egy belga vizsgálóbíró által kibocsátott jogsegélykérelem nyomán igazságügyi vizsgálatot folytattak Bulgáriában, amely megállapította, hogy e bolgár vállalkozások nem végeztek semmilyen jelentős tevékenységet Bulgáriában. A belga hatóságok ekkor a szóban forgó igazolások felülvizsgálata vagy visszavonása iránti indokolt kérelemmel fordultak az illetékes bolgár intézményhez. Válaszában az intézmény összefoglalta az igazolások lényegét, anélkül hogy figyelembe vette volna a belga hatóságok által megállapított tényeket.

A belga hatóságok ezt követően bírósági eljárásokat indítottak a belga vállalkozás vezetőivel szemben. A hof van beroep Antwerpen (antwerpeni fellebbviteli bíróság, Belgium) a 2015. szeptember 10-i ítéletével elítélte az érintetteket. Jóllehet e bíróság megállapította, hogy a szóban forgó valamennyi kiküldött munkavállaló számára kiállították az igazolásokat, úgy vélte, hogy e körülmény nem köti e bíróságot, mivel az igazolásokat csalárd módon szereztek meg.

Az ügyben eljáró Hof van Cassatie (semmtőszék, Belgium) úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdést terjeszt a Bíróság elé. E bíróság arra vár választ, hogy a tagállami bíróságok megsemmisíthetik-e vagy figyelmen kívül hagyhatják-e az E101-es igazolást, ha a tényállásból, amelyet a bíróságnak értékelnie kell, az állapítható meg, hogy ezt az igazolást csalárd módon szereztek meg, vagy arra csalárd módon hivatkoztak.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság emlékeztet azon ítélkezési gyakorlatára², amely szerint a lojális együttműködés elve a kiállító intézményre azt a kötelezettséget rója, hogy megfelelően mérlegelje a releváns tényeket, és garantálja az igazolásban szereplő megállapítások pontosságát. Ez az elv a kölcsönös bizalom elvét is magában foglalja: az igazolás szabályossági vélelmet állít fel, így ez az igazolás főszabály szerint köti a fogadó tagállam illetékes intézményét.

¹ Az E101-es igazolás az Európai Bizottság mellett működő, a migráns munkavállalók szociális biztonságával foglalkozó igazgatási bizottság által megszövegezett formanyomtatvány. 2010. május 1-jétől az E101-es igazolást az A1-es hordozható dokumentum váltotta fel, összhangban a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2004. L 166., 1. o.) és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2009. L 284., 1. o.).

² 2006. január 26-i Herbosch Kiere ítélet, [C-2/05](#); 2017. április 27-i A-Rosa Flussschiff ítélet, [C-620/15](#).

Ezért mindaddig, amíg az igazolást nem vonják vissza vagy nyilvánítják érvénytelennek, a fogadó tagállam illetékes intézményének figyelembe kell vennie azt, hogy a munkavállaló már az őt alkalmazó vállalkozás székhelye szerinti tagállam társadalombiztosítási rendszerének hatálya alá tartozik, és ez az intézmény ezért e munkavállalót nem vonhatja a saját társadalombiztosítási rendszerének hatálya alá.

Mindazonáltal a lojális együttműködés elvéből az is következik, hogy valamennyi tagállami intézménynek körültekintően meg kell vizsgálnia a saját szociális biztonsági rendszerének alkalmazását. Következésképpen az igazolást kiállító tagállam illetékes intézményének feladata, hogy e kiállítás megalapozottságát felülvizsgálja, és adott esetben visszavonja ezt az igazolást, amikor a fogadó tagállam illetékes intézménye kételyét fejezi ki az igazolás alapjául szolgáló tények helytállóságával kapcsolatban.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy ennek keretében tiszteletben kell tartani az érintett tagállamok intézményei között az igazolás érvényessége vagy helytállósága tekintetében felmerült esetleges jogviták megoldása érdekében követendő (többek között az igazgatási bizottság létrehozásával kapcsolatos) eljárást.

Az ilyen megfontolások ugyanakkor nem vezethetnek ahhoz, hogy a jogalanyok csalárd módon vagy visszaélészerűen hivatkozhatnak az uniós jogi normákra. Ez az elv az uniós jog egyik alapelvét képezi.

Ezért ha az igazolást kiállító intézmény elmulasztja a felülvizsgálat észszerű határidőn belüli lefolytatását, akkor a csalárd magatartásra vonatkozó információkra való hivatkozás lehetőségét bírósági eljárás keretében is biztosítani kell annak érdekében, hogy a fogadó tagállam bírósága figyelmen kívül hagyja az igazolásokat.

A Bíróság mindazonáltal hangsúlyozza, hogy biztosítani kell annak lehetőségét, hogy azok a személyek, akiknek egy ilyen eljárás keretében a kiküldött munkavállalók állítólagosan csalárd módon megszerzett igazolásokkal történő alkalmazását felróják, a tisztességes eljáráshoz való joghoz kapcsolódó garanciák tiszteletben tartása mellett vitathassák ezeket a vádakokat.

A Bíróság ebből azt a következtetést vonja le, hogy a jelen esetben, mivel egyrészt a belga intézmény az igazolások felülvizsgálata vagy visszavonása iránti kérelemmel fordult a bolgár intézményhez egy bírósági vizsgálat keretében feltárt olyan információk fényében, amelyek alapján megállapítható, hogy az igazolásokat csalárd módon szerezték meg, vagy azokra csalárd módon hivatkoztak, és másrészt a bolgár intézmény elmulasztotta figyelembe venni ezeket az információkat, **a nemzeti bíróság figyelmen kívül hagyhatja ezeket az igazolásokat.** Szintén e bíróság feladata annak eldöntése, hogy az alkalmazandó nemzeti jog alapján megállapítható-e a munkavállalók csalárd módon megszerzett igazolásokkal történő kiküldetésével gyanúsított személyek felelőssége.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106